

**Monitoring zawodów
deficytowych i nadwyżkowych
w powiecie łukowskim
w 2017 roku.**

Łuków, kwiecień 2018

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.....	5
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	11
4. Analiza umiejętności i uprawnień.....	14
5. Analiza rynku edukacyjnego.....	17
6. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw.....	20
7. Prognoza lokalnego rynku pracy na rok 2018.....	24
8. Podsumowanie.....	26
9. Informacja sygnalna.....	28
Aneks statystyczny.....	29

1. Wstęp.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015 r. poz 149 z późn.zm.) opracowanie analiz dotyczących rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinien:

- umożliwiać pozyskanie istotnych informacji odnośnie struktury bezrobocia potrzeb kadrowych pracodawców
- służyć koordynacji szkoleń bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy
- stanowić podstawę do kształtowania oferty edukacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem szkół zawodowych
- usprawnić poradnictwo zawodowe poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy
- ułatwić realizację programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Poprzez wskazania kierunków rozwoju rynku pracy oraz ukazanie zmian zarówno w strukturze zarejestrowanych osób bezrobotnych jak i w strukturze składanych przez pracodawców ofert pracy, niniejsza analiza może okazać się pomocna dla organów administracji samorządowej, pracodawców oraz dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych. Może bowiem ułatwić podjęcie decyzji o wyborze zawodu przez osoby uczące się, kierunku zmiany doskonalenia zawodowego, uruchomienia nowego kierunku kształcenia, jak również wskazać, w jakich zawodach najłatwiej o pracowników na lokalnym rynku pracy.

Opracowanie zostało, oparte o ostateczny raport projektu pt. "Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy".

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, bazuje na danych gromadzonych w systemie Syriusz - o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejscach pracy i aktywizacji zawodowej oraz na danych odnośnie ofert pracy podmiotów publicznych oraz tych publikowanych w Internecie . analizę wzbogacono poprzez wykorzystanie danych Systemu Informacji Oświatowej MEN, badań GUS, czy też danych uzyskanych ze źródeł pierwotnych w ramach badań kwestionariuszowych przedsiębiorstwa lokalnym rynku pracy.

Podstawowe pojęcia i definicje

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych - proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zawody deficytowe - zawody na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie: liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone - to takie zawody, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie, liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznan, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe - to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie: liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód – zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji, zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki.

Umiejętności określona jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu

Uprawnienia to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki.

Kwalifikacje to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

Oferta pracy to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika.

Bezrobotny absolwent rozumiany jest jako bezrobotny do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły.

Wskaźniki wykorzystywane do wyboru zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Wskaźnik dostępności ofert pracy

Miernik informuje o dostępności ofert pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na jedną ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k.

Wskaźnik płynności bezrobotnych

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$$W P B_{t^k} = \frac{O B_{t^k}}{N B_{t^k}}$$

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki jest odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów. Przyjmuje wartość od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwanie bezrobotny)

$$W D B_{t^k} = \frac{D B_{t^k}}{B_{t^k}} * 100$$

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.

Na terenie powiatu łukowskiego , na dzień 31 grudnia 2017 roku było zarejestrowanych 2257 osób. Stopa bezrobocia na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie wynosiła 5,5 %. W porównaniu w województwie lubelskim wynosiła 8,8 % a w kraju 6,6%. Porównując dane z roku 2015, liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie zmniejszyła się w ciągu roku o 708 osób.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	257
5120	Kucharze	86
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	57
4110	Pracownicy obsługi biurowej	49
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	48
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	48
5141	Fryzjerzy	46
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	45
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	41
7112	Murarze i pokrewni	40
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	38
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	37
5153	Gospodarze budynków	35
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	35
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	33
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	31
7222	Ślusarze i pokrewni	29
4321	Magazynierzy i pokrewni	28
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	28
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	24

Tabela 1. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2017 roku.

W tabeli umieszczana jest liczba osób bezrobotnych z danego powiatu, które posiadają przypisany określony zawód, jako zawód do statystyk i figuruje w rejestrze osób bezrobotnych na dzień końca analizowanego okresu.

Analizując tabelę osób bezrobotnych według zawodów podstawowych, w powiecie łukowskim najwięcej było sprzedawców 257 osób, kucharzy 86, robotników wykonujących prace proste w budownictwie ogólnym 57, pracowników obsługi biurowej 49, operatorów maszyn do produkcji obuwia i pokrewni 48, robotników wykonujących prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowanych 48, fryzjerów 46.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	429
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	144
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	141
5120	Kucharze	125
5141	Fryzjerzy	116
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	103
4110	Pracownicy obsługi biurowej	95
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	93
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	90
7112	Murarze i pokrewni	86
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	79
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	74
7222	Ślusarze i pokrewni	69
5153	Gospodarze budynków	68
4321	Magazynierzy i pokrewni	66
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	65
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	60
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	55
7536	Obuwnicy i pokrewni	54
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	52

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2017 roku.

W tabeli umieszczana jest liczba osób bezrobotnych z danego powiatu, które posiadają przypisany określony zawód, jako zawód do statystyk i zostały zarejestrowane w urzędzie a analizowanym roku. Jeśli osoba miała kilka rejestracji w analizowanym roku będzie liczona tylko raz.

Największy napływ bezrobotnych w powiecie łukowskim w 2017 był w następujących grupach zawodowych: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) 429 osób, mechanicy pojazdów samochodowych 144, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym 141 osób, Kucharze 125, fryzjerzy 116, specjaliści do spraw administracji i rozwoju 103 osoby. W pozostałych zawodach napływ wynosił mniej niż 100 osób.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	100,00
2131	Biolodzy i pokrewni	100,00
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	100,00
2240	Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego	100,00
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	100,00
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	100,00
3143	Technicy leśnictwa	100,00
3240	Technicy weterynarii	100,00
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	100,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	100,00
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	100,00
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	100,00
3355	Policjanci	100,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	100,00
4413	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	100,00
4414	Technicy archiwiści i pokrewni	100,00
5152	Pracownicy usług domowych	100,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	100,00
6223	Rybacy morscy	100,00
7116	Robotnicy budowy dróg	100,00
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	100,00
7323	Introligatorzy i pokrewni	100,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	100,00
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	100,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	100,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	100,00
9334	Układacze towarów na półkach	100,00
9520	Uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia)	100,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	100,00

Tabela 3. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2017 roku

W tabeli umieszczana jest wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia, który jest wyznaczony jako liczba osób długotrwale bezrobotnych do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym powiecie, które posiadają przypisany określony zawód, jako do statystyk, i figurują w rejestrze osób bezrobotnych na dzień końca analizowanego okresu.

Jak widać w tabeli umieszczony jest najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia 100 przypisany jest on aż 32 grupom zawodów.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	4,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	4,00
2642	Dziennikarze	4,00
7323	Introligatorzy i pokrewni	4,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	3,00
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	3,00
5132	Barmani	2,60
3313	Księgowi	2,50
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	2,00
1211	Kierownicy do spraw finansowych	2,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	2,00
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	2,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
2310	Nauczyciele akademicki	2,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	2,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	2,00
3240	Technicy weterynarii	2,00
3253	Optycy okularowi	2,00
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	2,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	2,00
3431	Fotografowie	2,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	2,00
4415	Pracownicy działów kadr	2,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	2,00
6111	Rolnicy upraw polowych	2,00
7121	Dekarze	2,00
7534	Tapicerzy i pokrewni	2,00
7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	2,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	2,00
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	2,00

Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności jest najwyższy w 2017 r.

W tabeli umieszczona jest wartość wskaźnika płynności bezrobotnych, który jest wyznaczony jako liczba osób bezrobotnych wyrejestrowanych w danym roku do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym roku w danym powiecie. Zliczane są osoby, które posiadają przypisany analizowany zawód, jako zawód do statystyk.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0,00
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
2151	Inżynierowie elektrycy	0,00
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,00
2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,00
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	0,00
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	0,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	0,00
3212	Technicy analityki medycznej	0,00
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	0,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0,00
4227	Ankieeterzy	0,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	0,00
5246	Wydawcy posiłków	0,00
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
6340	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	0,00
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	0,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0,00

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2017 roku.

W tabeli umieszczana jest wartość wskaźnika płynności bezrobotnych, który jest wyznaczony jako liczba osób bezrobotnych wyrejestrowanych w zadanym roku do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w danym roku w zadanym powiecie. Zliczane są osoby, które posiadają przypisany analizowany zawód jako zawód do statystyk.

Z analizy powyższych tabel wynika iż najwyższy wskaźnik płynności mają elementarne grupy zawodów takie jak: doradcy finansowi i inwestycyjni, lekarze dentyści bez specjalizacji, dziennikarze, introligatorzy, operatorzy aparatury medycznej, Natomiast najniższym wskaźnikiem płynności charakteryzują się : kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych, kierownicy do spraw innych typów usług, inżynierowie elektrycy.

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	w liczbach bezwzględnych			
	Ogółem	4347	155	4502
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	14	6	20
2	SPECJALIŚCI	112	56	168
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	204	28	232
4	PRACOWNICY BIUROWI	381	7	388
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	580	37	617
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	97	0	97
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1033	9	1042
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	1439	11	1450
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	487	1	488
0	SIŁY ZBROJNE	0	0	0

Tabela. 6. Oferty pracy w 2017 roku.

W 2017 roku do Centralnej Bazy Ofert Pracy (PUP+OHP+EURES) wpłynęło ogółem 4347 ofert pracy, w tym najwięcej dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń 1439, robotników przemysłowych i rzemieślników 1033, pracowników usług i sprzedawców 580 oraz pracowników wykonujących prace proste 487. Odwrotnie jest w internetowych ofertach pracy zgłoszonych z Zielonej Linii (przesłanych za pośrednictwem WUP-Viator). Tam najwięcej ofert było w następujących wielkich grupach zawodów: specjaliści 56, pracownicy usług i sprzedawcy 37 oraz technicy i inny średni personel 28.

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Prezentowany jest w informacjach sygnałnych (w ujęciu półrocznym) oraz w rocznych raportach z monitoringu (roczny okres sprawozdawczy)

Celem rankingu jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingu zawodów) deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych,

pozwole dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej, co za tym idzie, usprawnienia poradnictwa zawodowego.

Zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany (Me), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik oferty pracy wynosi zero.

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	1		0,00
4411	Pomocnicy biblioteczni	1	50,00	50,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	1	60,00	60,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	1	33,33	33,33
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0	0,00	0,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	0	33,33	33,33

Tabela. 7. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych (maksymalny deficyt) w 2017 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności i ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,75	5,92	0,13		1,00	17,14	17,14
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	13,75	59,50	0,23	41,67	1,12	0,00	0,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0,25	0,75	0,33		1,00	62,50	62,50
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	16,17	44,83	0,36	28,57	1,16	0,39	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,33	0,75	0,44		1,50	0,00	0,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	2,00	4,33	0,46	0,00	1,00	5,26	5,26
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0,08	0,17	0,50		1,00		0,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0,58	1,17	0,50		2,00	50,00	0,00
9122	Czyściciele pojazdów	0,42	0,67	0,63		1,50	75,00	37,50
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0,92	1,17	0,79	0,00	1,00	0,00	0,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,33	0,42	0,80	0,00	1,00	0,00	0,00

Tabela.8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku.

Analizując powyższe tabele widać iż do zawodów deficytowych należą zawody w następujących elementarnych grupach zawodów: operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, kierowcy samochodów ciężarowych, pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń, kierowcy samochodów osobowych i dostawczych, kierownicy do spraw produkcji przemysłowej, specjaliści do spraw sprzedaży, kierownicy do spraw budownictwa, instruktorzy fitness.

Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany (Me) oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości.

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	3
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	2
5112	Konduktorzy i pokrewni	2
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	2
4132	Operatorzy wprowadzania danych	1
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	1

Tabela 9. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych (maksymalna nadwyżka)w 2017 roku.

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP +EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	2,33	0,08	28,00	50,00	0,75	0,00	0,00
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	7,92	0,83	9,50	55,56	0,83	10,00	0,00
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	14,50	1,75	8,29	55,56	0,88	37,50	25,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	2,00	0,25	8,00	50,00	0,82	100,00	66,67
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1,25	0,17	7,50	50,00	0,50	0,00	0,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	4,92	1,00	4,92	66,67	0,89		0,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	1,17	0,50	2,33	50,00	0,00	50,00	0,00

Tabela. 10. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku.

Do zawodów nadwyżkowych należą: sprzedawcy na targowiskach i bazarach, kasjerzy i sprzedawcy biletów, specjaliści do spraw reklamy i marketingu, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania, dyżurni ruchu. W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. Elementarne grupy zawodów nadwyżkowych z maksymalną nadwyżką : Pracownicy świadczący usługi na ulicach (3 bezrobotnych), Maszyniści kotłów parowych i pokrewni (2 bezrobotnych), Konduktorzy i pokrewni (2 bezrobotnych), Funkcjonariusze celi i ochrony granic (2 osoby).

Zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany (Me), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym. W 2016 roku do zawodów zrównoważonych należały: Kierownicy autobusów i motorniczowie tramwajów, tynkarze i pokrewni, dietetycy i specjaliści do spraw żywienia, pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowana, monterzy izolacji.

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5311	Opiekunowie dziecięcy	0,92	1,00	0,92	33,33	33,33
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0,17	0,17	1,00	0,00	0,00

Tabela. 11. Grupy zawodów zrównoważonych w 2017 roku.

4. Analiza umiejętności i uprawnień.

Kolejnym elementem monitoringu jest analiza umiejętności i uprawnień na rynku pracy- zarówno od strony popytowej i podażowej. Przedstawione w niej są uprawnienia, które są najczęściej posiadane przez bezrobotnych (stanowią najwyższy odsetek bezrobotnych) oraz umiejętności i uprawnień, które są najczęściej wymagane przez pracodawców w ofertach pracy (stanowią najwyższy odsetek ofert pracy, w których są wymagane).

Analiza umiejętności i uprawnień przeprowadzana jest w powiązaniu z zawodami, co pozwala na wskazanie niedopasowań w strukturze kwalifikacyjno –zawodowej. Zestawienie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia w podziale na wielkie grupy zawodów umożliwia odpowiedź na pytanie, czy cechy posiadane przez bezrobotnych w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy.

Jeśli większość umiejętności i uprawnień, które najczęściej posiadają bezrobotni pokrywa się z tymi, które występują po popytowej stronie rynku pracy – to można wysnuć wniosek o równowadze na rynku pracy w tym zakresie. Natomiast gdy w wyniku przeprowadzonej analizy – umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy są zupełnie inne, niż te posiadane przez bezrobotnych w danej grupie zawodów- można wysnuć wniosek o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno – zawodowej na badanym rynku pracy.

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY			Komunikacja ustna/komunikatywność	33,33
				Planowanie i organizacja pracy własnej	33,33
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	33,33
				Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	16,67
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	16,67
2	SPECJALIŚCI			Komunikacja ustna/komunikatywność	39,29
				Planowanie i organizacja pracy własnej	33,93
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	33,93
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	16,07
				Współpraca w zespole	12,50
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Planowanie i organizacja pracy własnej	21,43
				Komunikacja ustna/komunikatywność	17,86
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	10,71
				Wywieranie wpływu	10,71
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,14
4	PRACOWNICY BIUROWI			Komunikacja ustna/komunikatywność	28,57
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	14,29
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	14,29
				Planowanie i organizacja pracy własnej	14,29
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	14,29
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Komunikacja ustna/komunikatywność	18,92
				Planowanie i organizacja pracy własnej	8,11
				Wywieranie wpływu	8,11
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	5,41
				Wykonywanie obliczeń	5,41
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	55,56
				Planowanie i organizacja pracy własnej	44,44
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	33,33
				Współpraca w zespole	33,33
				Znajomość języków obcych	33,33
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			Komunikacja ustna/komunikatywność	18,18
				Planowanie i organizacja pracy własnej	18,18
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	18,18
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	9,09
				Współpraca w zespole	9,09

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.

** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagane do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+ Internet)

Tabela 12 . Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2017 roku

Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy dla wielkich grup zawodów w przypadku przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników to komunikacja ustna/ komunikatywność, zarządzanie ludźmi: dla pracowników usług i sprzedawców: planowanie i organizacja własnej pracy. W przypadku robotników przemysłowych i rzemieślników jest to sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, natomiast dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń planowanie i organizacja własnej pracy oraz sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna

Jako uzupełnienie analizy umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów, zbadane zostały cechy grupy osób bez zawodu. Grupa ta scharakteryzowana jest według posiadanego wykształcenia i posiadanych umiejętności i uprawnień.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	2 966	308	10,38%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	702	156	22,22%
zasadnicze zawodowe	793	17	2,14%
średnie ogólnokształcące	398	97	24,37%
policealne i średnie zawodowe	606	38	6,27%
wyższe	467	0	0,00%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	548	20	3,65%
szkoła przysposabiająca do pracy	3	0	0,00%
technikum	137	24	17,52%
liceum ogólnokształcące	277	79	28,52%
liceum profilowane	2	0	0,00%
technikum uzupełniające	4	1	25,00%
liceum uzupełniające	7	2	28,57%
szkoła policealna	113	9	7,96%
wyższa	349	0	0,00%
brak danych źródłowych	1 526	173	11,34%

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Tabela 13. Bezrobotni bez zawodu wg poziomu wykształcenia i typu ukończenia szkoły w 2017 roku

Największa grupa bezrobotnych bez zawodu legitymuje się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz średnim ogólnokształcącym czyli po szkołach, które nie nadają uprawnień do pracy w zawodzie.

5. Analiza rynku edukacyjnego.

Analiza rynku edukacyjnego dokonana jest w oparciu o liczbę uczniów ostatniego roku i absolwentów szkół. Analiza liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych określi potencjalne zasoby siły roboczej wchodzącej na rynek.

Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności.

Zawody deficytowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół
Kod	Nazwa	
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0
4214	Windykatorzy i pokrewni	0
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0
4411	Pomocnicy biblioteczni	0
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	0
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	0
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0
9122	Czyściciele pojazdów	0
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0

Tabela 14. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku.

Zawody nadwyżkowe.

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół
Kod	Nazwa	
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	0
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	0
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	0
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0
5112	Konduktorzy i pokrewni	0
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	0
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	0
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	0
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	0
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0

Tabela 15. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku.

Zawody zrównoważone.

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół
Kod	Nazwa	
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0
5311	Opiekunowie dziecięcy	0

Tabela 16. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2017 roku.

Jak widać z powyższych tabeli uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych nie występują w żadnym z zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz równoważnych.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe (według elementarnych grup zawodów), uzyskane z wcześniejszej części analizy, zostały porównane z liczbą uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych (zaszeregowane według elementarnych grup zawodów). Zabieg ten pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy deficyt bądź nadwyżka występująca na rynku w najbliższym czasie zwiększy się, czy też ulegnie redukcji.

W przypadku zawodów nadwyżkowych, relatywnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, przy niezmiennych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzenia szkoleń w obrębie uprawnień niezbędnych do wykonywania danego zawodu.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ma na celu wskazanie w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędu pracy jako osoby bezrobotne. Pozwala ona na konstruowanie wiążących wniosków dla systemu kształcenia ponadgimnazjalnego.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych opiera się na:

- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – **wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów**,

- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – **wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych**,

- oszacowanie faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy.

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	202	30	28	23	13,86%	11,39%
szkoła przysposabiająca do pracy	9	0	0	0		
technikum	366	236	41	18	11,20%	4,92%
liceum ogólnokształcące	633	0	27	14	4,27%	2,21%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające	0	0	2	0		
szkoła policealna	120	72	17	11	14,17%	9,17%

*Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Tabela 17. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny).

Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego

rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

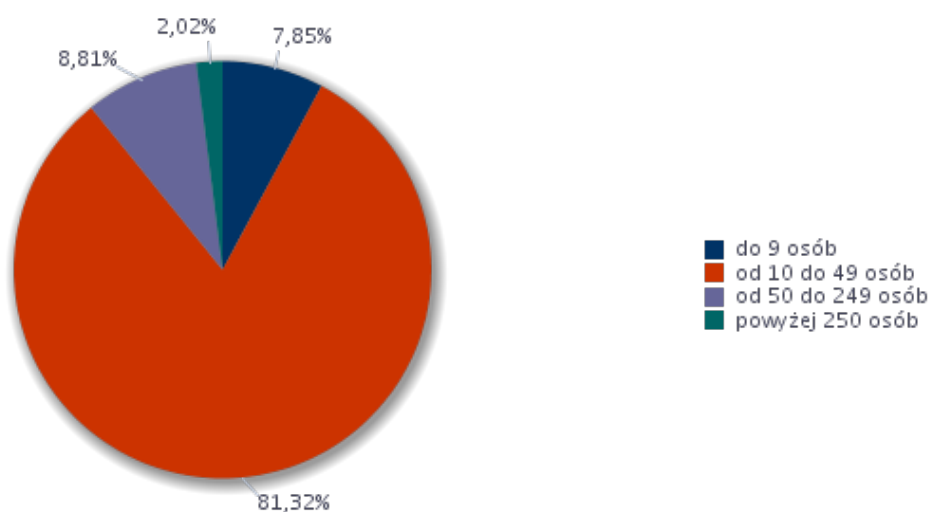
Analiza sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na rynku pracy według wskaźnika frakcji absolwentów wśród osób bezrobotnych ma na celu wskazanie jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów.

Wskaźnik informuje, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią bezrobotni absolwenci (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0% (brak absolwentów wśród bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów) do 100% (sytuacja, w której każdy bezrobotny w opisaniej elementarnej grupie zawodów to bezrobotny absolwent). Wskaźnik może wskazywać na łatwość i szybkość znalezienia pracy wśród absolwentów w elementarnej grupie zawodów tj. w jakim stopniu absolwenci zasilają grono bezrobotnych.

6. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw.

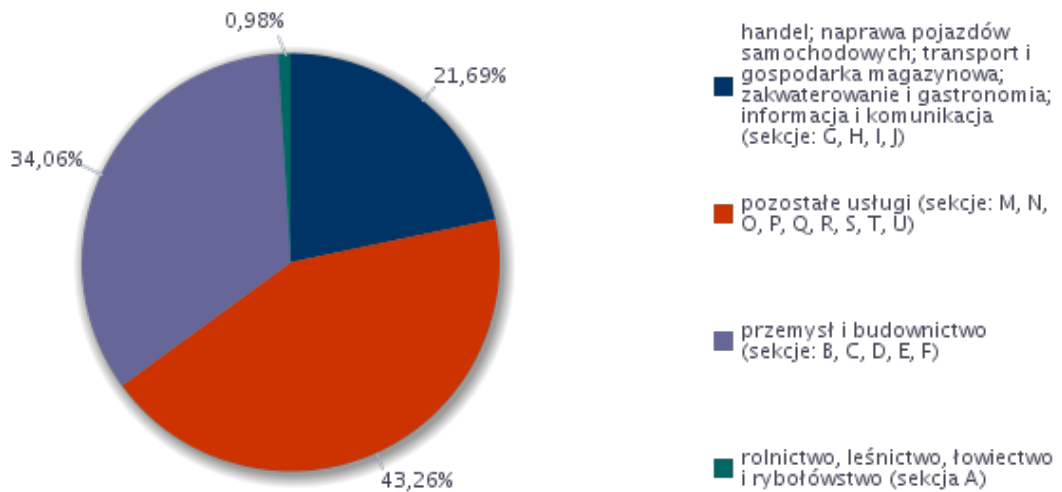
Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw było prowadzone przez powiatowy urząd pracy od września do listopada. Celem badania jest przede wszystkim analiza sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz konstruowanie na tej podstawie prognoz.

Badaniem zostały objęte podmioty gospodarcze funkcjonujące na lokalnym rynku pracy, zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Do wylosowania grupy zastosowano Bazę Jednostek Statystycznych (BJS), której podstawą jest rejestr REGON stale aktualizowana o informacje statystyczne oraz informacje pochodzące ze źródeł administracyjnych.

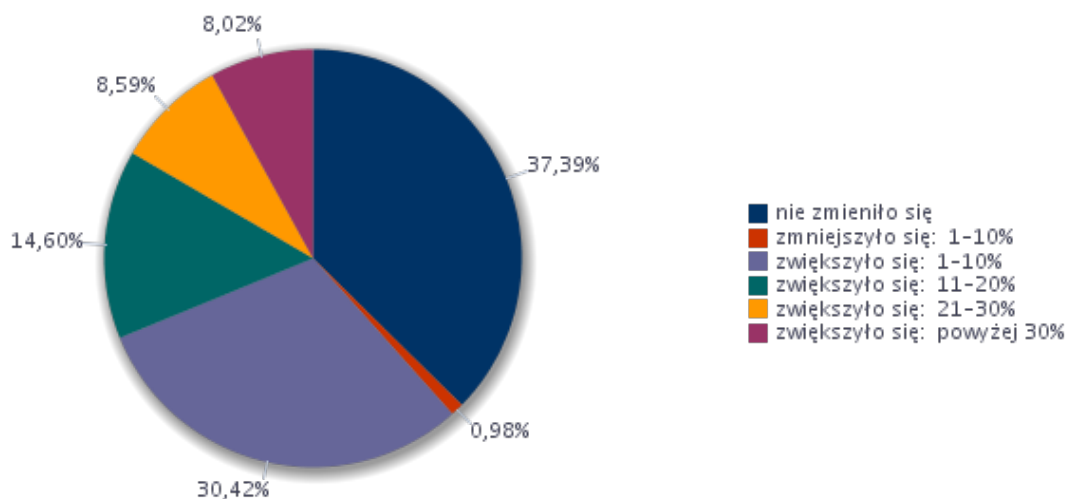
Rysunek 1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

Badaniem objętych zostało łącznie 77 podmiotów gospodarki narodowej. Analiza struktury badanych podmiotów została dokonana m.in. ze względu na liczbę zatrudnionych pracowników. Uwzględniając to kryterium możemy zauważyć iż większość stanowią podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników (81,32%). Na kolejnym miejscu uplasowały się przedsiębiorstwa zatrudniające od 50 do 249 osób (8,81%), oraz podmioty zatrudniające do 9 pracowników (7,85%). Dwa procent z przebadanych firm zatrudniało 250 i więcej pracowników.

Rysunek2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.

Kolejnym kryterium klasyfikacji badanych przedsiębiorstw był główny sektor prowadzenia działalności. Istotny odsetek badanych reprezentowały takie podmioty, których działalność związana jest z pozostałymi usługami 43,26%. Podmioty działające w sektorze przemysł i budownictwo stanowiły 34,06% ogółu badanych jednostek. 21,69% przebadano przedsiębiorstw z sektora handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja. Najmniej bo tylko 0,98 % przebadano firm zajmujących się działalnością finansową i ubezpieczeniową.

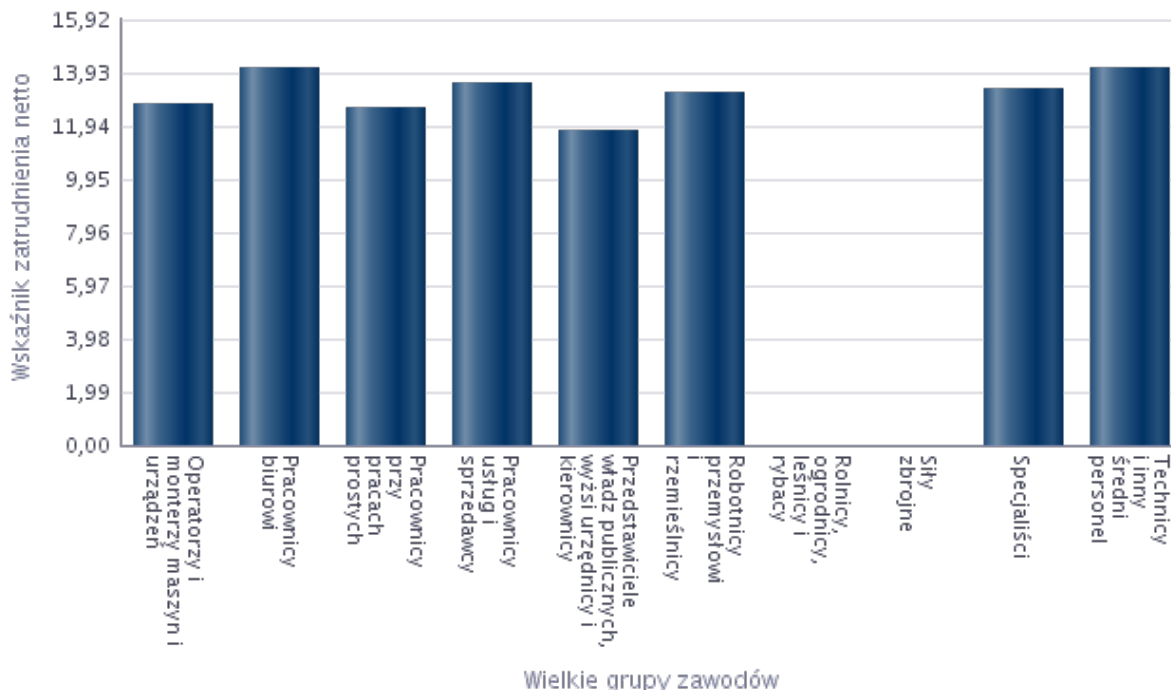
Rysunek 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.

Respondentów poproszono także o wskazanie kierunku zmian w wielkości zatrudnienia jaki nastąpił w ich firmie w 2017 roku. Większość (61,63%) wskazała, że zatrudnienie w ich firmie zwiększyło się, 37,39% zadeklarowało brak zmian, a jego spadek tylko 0,98%.

Opisując bardziej szczegółowo kierunki zmian w wielkości zatrudnienia, jaki nastąpił w firmach respondentów w 2017 roku, można zauważyć iż wśród badanych, 30,42 % respondentów zadeklarowało wzrost zatrudnienia o 1-10%, wzrost zatrudnienia powyżej 30% zadeklarowało 8,02%, następnie 14,60% badanych zadeklarowało wzrost o 11-20% oraz 8,59% badanych wskazało wzrost o 21-30%. Natomiast 0,98 % badanych wskazało spadek zatrudnienia o 1-10%.

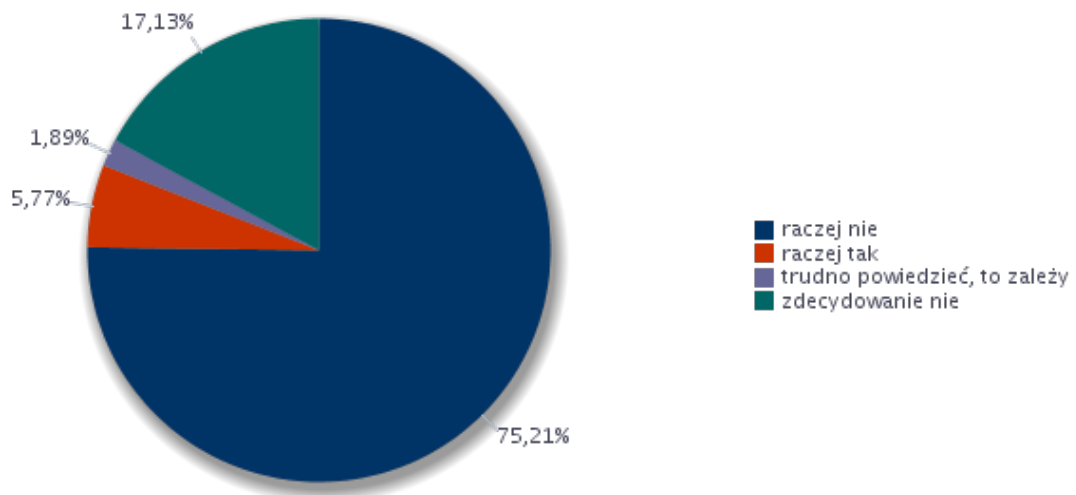
W celu oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy zastosowany został wskaźnik zatrudnienia netto (WZ), obliczony jako różnica udziału odpowiedzi pozytywnych i negatywnych. Wskaźnik przyjmuje wartości od -100 do 100. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia.

W 2017 roku wśród pracodawców zlokalizowanych na terenie powiatu wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość WZ=60,65

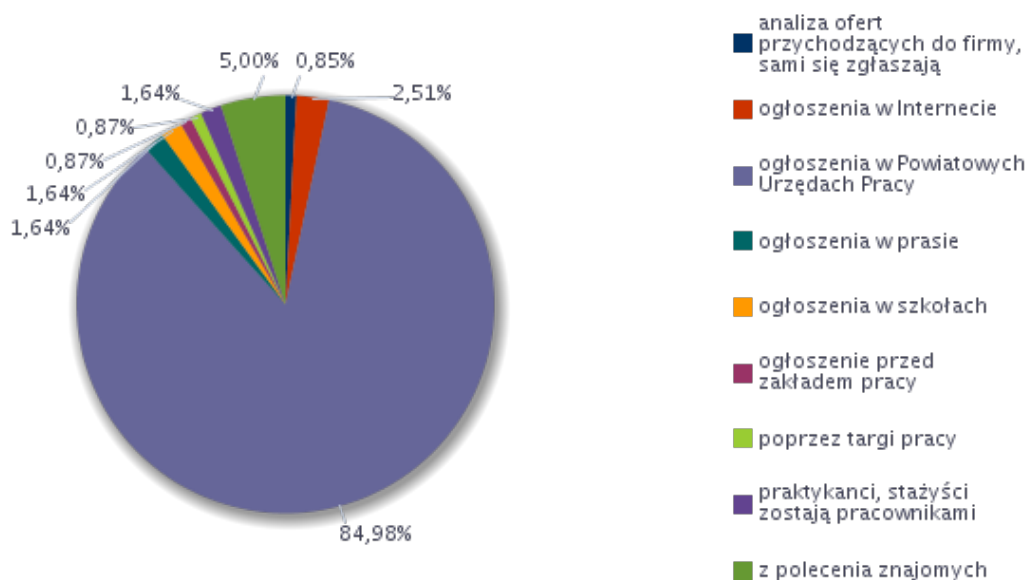
Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku.

Według wielkich grup zawodów najwyższy wskaźnik zatrudnienia netto w 2017 roku wystąpił w grupie : technicy i inny średni personel 14,15, pracownicy biurowi 14,15, pracownicy usług i sprzedawcy 13,58, specjaliści 13,33, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 13,19.

Rysunek 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskaniem nowych pracowników w 2017.

Większość respondentów stwierdziła iż raczej nie ma problemów z pozyskaniem nowych pracowników, 17,13 % odpowiedziało, iż zdecydowanie nie ma z tym problemów. Tylko 5,77 % raczej ma problem ze znalezieniem nowych pracowników.

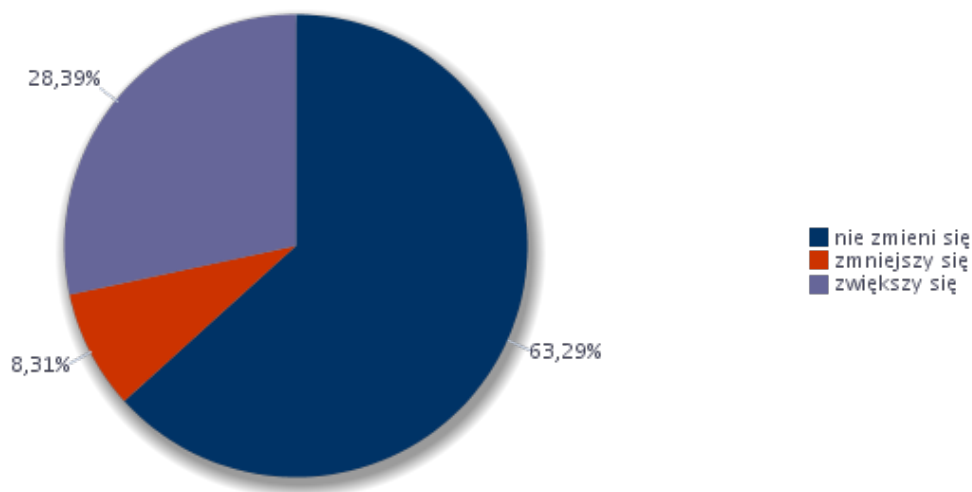
Rysunek 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

Pracodawcy biorący udział w badaniu często korzystali z pomocy PUP w poszukiwaniu pracowników. Z przeprowadzonych badań wynika, że najczęściej bo aż 84,98% pracodawców zgłosiło oferty pracy do Powiatowego Urzędu Pracy, na drugim miejscu pracodawcy

korzystają z polecenia pracowników przez znajomych (5%), kolejnym sposobem poszukiwania pracowników jest umieszczenie ogłoszenia w internecie.

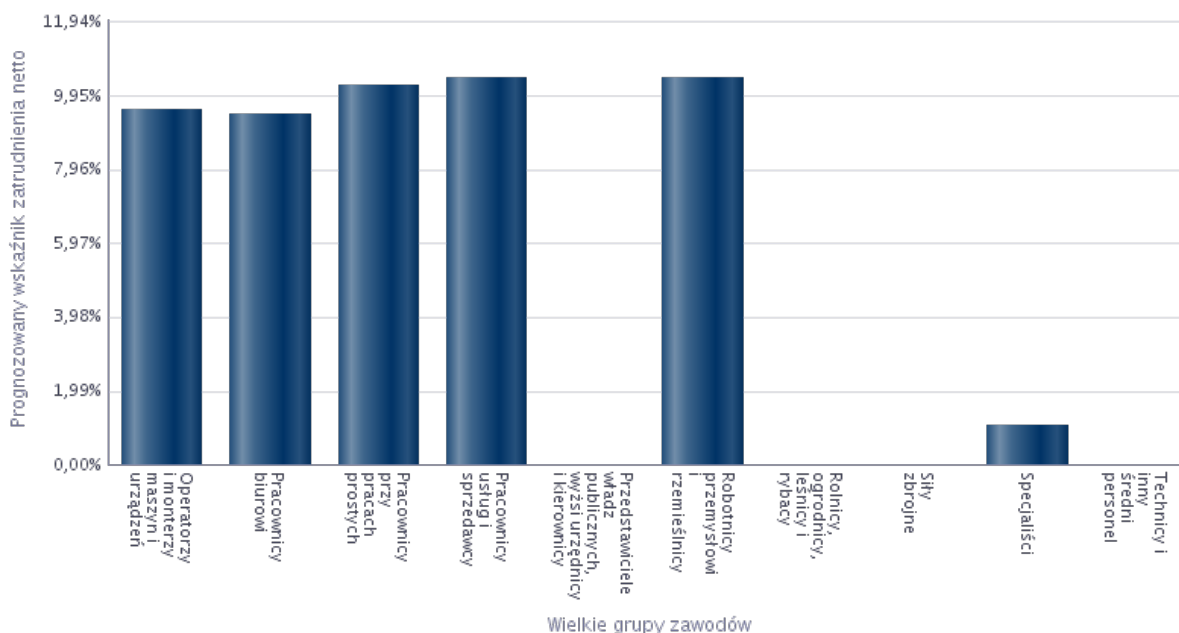
7. Prognoza lokalnego rynku pracy na 2018 rok.

Zdecydowana większość badanych zadeklarowała, iż w ciągu 2018 roku wielkość zatrudnienia w ich firmie nie ulegnie zmianie. Deklaracji zwiększenia zatrudnienia udzieliło 28,39% ankietowanych. Natomiast 8,31% zadeklarowało iż stan zatrudnienia ulegnie zmniejszeniu.

Rysunek 7. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku.

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto osiągną wartość WZ= 20,08%.

Rysunek 8. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018 roku.

Największą wartość wskaźnik ten osiągnął dla wielkiej grupy zawodowej – robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 10,23%, pracownicy usług i sprzedawcy 10,42%, pracownicy przy usługach prostych 10,23.

Zgodnie z deklaracjami pracodawców największe zapotrzebowanie w 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

Zawód	Wskaźnik struktury
Kierowca mechanik*	8,17%
Pomocniczy robotnik budowlany	8,17%
Asystent rodziny	4,09%
Kierowca samochodu dostawczego	4,09%
Kucharz*	4,09%
Magazynier	4,09%
Monter konstrukcji stalowych	4,09%
Monter rusztowań	4,09%
Monter urządzeń chłodniczych i gastronomicznych	4,09%
Operator maszyn drogowych	4,09%
Pomoc kuchenna	4,09%
Pomocniczy robotnik drogowy	4,09%
Pracownik socjalny	4,09%
Wulkanizator	4,09%
Kierowca samochodu ciężarowego	3,10%
Palacz pieców zwykłych	3,10%
Sprzedawca*	2,33%
Rozbieracz-wykrawacz	2,18%
Wędliniarz*	2,18%
Laborant budowlany	2,12%
Pozostali nauczyciele kształcenia zawodowego	2,12%
Bibliotekarz*	0,74%
Hydraulik	0,74%
Księgowy	0,74%
Monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych*	0,74%
Spawacz	0,74%
Sprzedawca reklam internetowych	0,74%
Sprzątaczką biurowa	0,74%
Technik przetwórstwa tworzyw sztucznych	0,74%
Ślusarz*	0,74%

Tabela 18. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudnić pracowników w nadchodzącym roku.

Do istotnych cech wymaganych przez pracodawców należą: doświadczenie zawodowe, dodatkowe uprawnienia, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, wyuczony zawód.

8. Podsumowanie

Przedstawiony raport za 2017 rok ma charakter diagnostyczny. Raport przedstawia aktualne zjawiska zachodzące na rynku pracy oraz ich krótkookresową prognozę. Dlatego też przedstawione informacje należy przyjmować z pewną rezerwą i łączyć je z własnymi obserwacjami rynku pracy oraz zmieniającą się sytuacją gospodarczą regionu. Niniejsze sprawozdanie nie jest i nie powinno być jednym źródłem informacji do podejmowania decyzji w zakresie ustalania kierunków kształcenia i szkolenia przyszłej kadry dla pracodawców czy też podejmowania decyzji o wyborze kierunku kształcenia przez młodych absolwentów szkół gimnazjalnych.

Na lokalnym rynku pracy duże znaczenie odgrywają również nowe miejsca pracy utworzone przy subsydiowanym wsparciu urzędu. Wielu pracodawców, planując nowe inwestycje, w pierwszej kolejności weryfikuje lokalny rynek pracy pod względem znalezienia potencjalnych kandydatów do pracy niezbędnych przy realizacji takiego przedsięwzięcia.

Czynnikiem zaczynającym mieć znaczenie przy zatrudnianiu są kompetencje. Pracodawcy oczekują osób doświadczonych, profesjonalistów w danej branży, jednocześnie będących elastycznymi. Ciągły rozwój istniejących na rynku firm, ich dostosowanie do dynamicznie zmieniających się trendów panujących na rynku sprawiają, iż bardzo trudno jest osobom w krótkim okresie czasu dopasować kwalifikacji do rynku pracy i zdobywać doświadczenie w konkretnym zawodzie.

Dynamika zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy uniemożliwia ustalenie kierunków kształcenia na dłuższy okres czasu. Kierunki wnioskowanych do zdobycia umiejętności, podnoszenia kwalifikacji czy przekwalifikowania zawodowego winny być rozpatrywane indywidualnie, zgodnie z bieżącym zapotrzebowaniem zgłaszanych przez pracodawców oraz potrzebami osób bezrobotnych, gdyż to zwiększa efektywność podejmowanych działań czyli szansę zatrudnienia po zdobyciu wnioskowanych kwalifikacji.

Przy uruchamianiu szkoleń, przekwalifikowania zawodowego należy także zwrócić uwagę na zapotrzebowanie na kwalifikacje i umiejętności występujące wśród pracodawców działających na terenie powiatu łukowskiego i powiatach ościennych.

To zwiększa szanse na podjęcie zatrudnienia wśród osób uwzględniając w procesie poszukiwania pracy zatrudnienia poza miejscem zatrudnienia.

Wyniki przeprowadzonego „barometru zawodów” dla powiatu łukowskiego na 2017 rok prognozują deficyt między innymi w zawodach: agenci ubezpieczeniowi,

ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła, elektromechanicy i elektrycy, kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, kierownicy do spraw produkcji, krawcy, lakiernicy, masarze, mechanicy maszyn i urządzeń, monterzy konstrukcji metalowych, obuwnicy, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, piekarze, pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych, przedstawiciele handlowi, stolarze, samodzielni księgowi, spawacze, spedytorzy, technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie.

Należy tutaj podkreślić, że przewidywane niedobory dotyczą osób posiadających nie tylko odpowiednie kwalifikacje, ale także doświadczenie w pracy na wskazanym stanowisku.

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2018 roku. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2017 roku.

**ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
w Powiat łukowski
INFORMACJA SYGNALNA 2017 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna	
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	
		Pomocnicy biblioteczni	
		Agenci sprzedaży bezpośredniej	
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	
		Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	
		Windykatorzy i pokrewni	
	zawód deficytowy	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	
		Kierowcy samochodów ciężarowych	
		Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	
		Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	
		Kierownicy do spraw budownictwa	
		Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	
		Czyściciele pojazdów	
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	
	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni		
	RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Opiekunowie dziecięcy
			Kierownicy do spraw finansowych
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów	
		Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	
	Gońcy, bagażowi i pokrewni		
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	
		Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	
		Konduktorzy i pokrewni	
		Funkcjonariusze celni i ochrony granic	
		Operatorzy wprowadzania danych	
		Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	

***Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.**

Spis tabel:

Tabela 1. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2017 roku.

Tabela. 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2017 roku.

Tabela 3. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2016 roku.

Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności jest najwyższy w 2017.

Tabela. 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2017 roku.

Tabela. 6. Oferty pracy w 2017 roku.

Tabela. 7. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych (maksymalny deficyt) w 2017 roku.

Tabela.8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku.

Tabela 9. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych (maksymalna nadwyżka)w 2017 roku.

Tabela.10. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku.

Tabela.11. Grupy zawodów zrównoważonych w 2017 roku.

Tabela 12 . Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2017 roku.

Tabela 13. Bezrobotni bez zawodu wg poziomu wykształcenia i typu ukończenia szkoły w 2017 roku.

Tabela 14. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku.

Tabela 15. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku.

Tabela 16. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2017 roku.

Tabela 17. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku.

Tabela 18. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudnić pracowników w nadchodzącym roku.

Spis rysunków:

Rysunek 1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

Rysunek 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.

Rysunek 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.

Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku.

Rysunek 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskaniem nowych pracowników w 2017.

Rysunek 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

Rysunek 7. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku.

Rysunek 8. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018 roku.